

Remissvar

Diarienummer Fi2019/00818

fi.remissvar@regeringskansliet.se
mikael.pauli@regeringskansliet.se

Nya befogenheter på konsumentskyddsområdet, SOU 2019:12

Sveriges Konsumenter välkomnar förslagen i betänkandet av utredningen om EU:s förordning om konsumentskyddssamarbete där Sveriges Konsumenter deltagit som expert. Nedan följer ett antal synpunkter på utredningens förslag.

Inledningsvis

Ambitionen med EU:s förordning om konsumentskyddssamarbete är att förstärka konsumentmyndigheternas arbete genom att ge dem effektiva verktyg. Det har utredningen generellt bidragit väl till genom sitt arbete med författningsändringar för att underlätta EU-förordningens funktion i svensk konsumentlagstiftning. Däremot ifrågasätter vi skrivningar i utredningstexten som tar sin utgångspunkt i att tillsynsmyndigheter skulle vilja gå för långt i sin vilja att utöva tillsyn över konsumentmarknaderna. Sveriges Konsumenter anser inte att det är en reell risk som särskilt behöver beaktas i relation till genomförandet av denna EU-förordning.

Geoblockeringsförordningen (5.3)

Utredningen har bedömt att det inte behövs lagändringar i relation till geoblockeringsförordningen med motivet att marknadsföringslagen eller avtalsvillkorslagen kan tillämpas. Vi ifrågasätter om inte *lex specialis* innebär att sanktioner i detta avseende bör införas i lagen om kompletterande bestämmelser till EU:s geoblockeringsförordning. Det då geoblockförordningen redan innehåller sanktionsmöjligheter, om än mer begränsade.

Inspektionsrätten (6.2)

Konsumentverkets inspektionsrätt begränsas genom att inspektion inte får ske oanmält. Vi anser att det finns anledning att se över denna ordning då det inte handlar om intrång i privatlivet i och med att bostäder inte omfattas. Vi ställer oss dessutom frågande till om inte även bostäder skulle behöva omfattas då allt mer kommersiell verksamhet bedrivs från bostaden. I det senare fallet har vi förståelse för att inspektion inte kan ske oanmält. Frågan om inspektionsrätt är vidare än uppdraget till denna utredning. Därför har vi inte drivit frågan som expert i utredningen, men vi vill däremot lyfta den som en principiell fråga för en effektiv tillsyn på konsumentområdet.

Testköp (7.4)

Det finns ett antal svårigheter med testköp vilka utredningen redogör ingående för. Samtidigt är ambitionen med EU-förordningen att i grunden förstärka konsumentmyndigheternas möjlighet att agera för att komma åt och därmed i grunden minska de allvarliga överträdelser som sker av i synnerhet oseriösa näringsidkare vid e-handel. Mot denna bakgrund anser Sveriges Konsumenter att konsumentmyndigheter bör ges möjlighet att använda fingerade personuppgifter vid testköp. Det behövs snarast en översyn av svenska myndigheters möjligheter att använda fingrade personuppgifter för att en reell tillsyn även ska finnas för de varor och tjänster som vid transaktionen kräver mer omfattande personuppgifter.

Anslutningsvis

Det är en svår gränsdragning mellan tillsyn, inspektion och omvärldsbevakning. Alla dessa delar är viktiga för tillsynsmyndigheter på konsumentområdet. Det är en svår balansgång mellan en väl fungerande omvärldsbevakning och att samtidigt inte ha möjlighet att "screena" en hel marknad. Sveriges Konsumenter anser att konsumentmyndigheter behöver tillräckligt starka verktyg för att identifiera den skäligen misstanken/anledningen som behövs för att gå vidare i tillsynen. Den uppkommer ofta just vid myndigheters vida bevakningsarbete av de områden de är satta att utöva sin tillsyn över.

Stockholm 190614

Jens Henriksson
internationell sekreterare